

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 6 mars 1905, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af motioner om ändring af § 41 i lagen
för Sveriges riksbank.*

I särskilda inom Första Kammaren af herr *Sebastian Tham*, (n:o 4) och inom Andra Kammaren af herr *A. H. Hammarskjöld* (n:o 47) väckta motioner har föreslagits, att Riksdagen ville för sin del vidtaga sådan ändring af näst sista momentet i § 41 af lagen för Sveriges riksbank, att de förmåner, som där tillerkännas bankaktiebolag, hvartill enskild bank ombildats, äfven må åtnjutas af bank, hvaruti enskild bank uppgått.

Nämnda motioner hafva hänvisats till bankoutskottet, som efter öfverenskommelse med lagutskottet öfverlämnat dem till behandling af sammansatt banko- och lagutskott.

Till stöd för nämnda förslag hafva motionärerna sammanstående anfört följande:

»Genom riksbankslagen den 12 maj 1897, som förbehöll riksbanken ensamrätt att utgifva banksedlar, tillförsäkrades de enskilda bankerna i 41 § till ersättning för deras sedelutgifningsrätt, som senast vid slutet af år 1903 skulle upphöra, vissa förmåner hos riksbanken. Men det visade sig snart nog efter 1897, att dessa förmåner voro så knappt tillmätta, att bankerna kunde väntas först i sista stund och således alla

på en gång afstå från sin sedelutgifning. Under tiden tillväxte äfven deras sedelutgifning högst betydligt, så att den enskild bank medgifna rätten att under åren 1904—1908 på billiga villkor rediskontera i riksbanken intill 40 procent af det belopp, hvarill dess utelöpande sedlar den 1 januari 1896 uppgått, skulle blifvit än ytterligare otillräcklig såsom ersättning för sedelutgifningen.

Det blef således nödvändigt att icke blott åt riksbanken bereda ökad styrka och större obetäckt sedelutgifningsrätt än 1897 års lag medförde, utan äfven att för undvikande af rubbningar i det ekonomiska lifvet inrymma åt de enskilda bankerna en väsentlig ökning af deras särskilda förmåner hos riksbanken under åren närmast efter upphörandet af deras sedelutgifning. I dessa syften gjordes genom lagen den 3 maj 1901 en del ändringar och tillägg i lagen af 1897. Särskildt infördes i 41 § ett nytt stadgande af innehåll att enskild bank, som efter aftal med fullmäktige i riksbanken om tid och villkor afstode från sin sedelutgifning före 1903 års utgång, skulle intill slutet af år 1903 åtnjuta särskilda förmåner af kreditiv, lån och rediskontering till hela beloppet af dess den 1 januari 1901 utelöpande sedlar, hvilka förmåner därpå vid slutet af hvar af åren 1903—1910 skulle minska med en åttendedel af ursprungliga beloppet.

Redan till stadgandet i 1897 års lag hade fogats det tillägg, att de särskilda förmånerna skulle bibehållas, äfven där enskild bank ombildats till aktiebank. Och detta tillägg upprepades nu med enahanda ordalag i det nya stadgandet af 1901, där det heter, att *»bankaktiebolag, hvarill enskild bank blifvit ombildad, må bibehållas vid de förmåner, som sålunda medgifvas enskild bank.»*

I enlighet härmed hafva också tre enskilda banker, Västerbottens, Mälareprovinsernas och Göteborgs, vid sin ombildning till aktiebanker bibehållits vid förmånerna enligt § 41.

Det torde emellertid vara högst sannolikt — och i riksdagstrycket angående denna sak finnes ej en rad, som talar för en annan uppfattning — att såväl fullmäktige i riksbanken, från hvilka den hufvudsakliga formuleringen af de nya föreskrifterna i § 41 utgick, som ock Riksdagen och dess utskott med det citerade stadgandet afsett att vid de särskilda förmånerna bibehålla samtliga enskilda banker, *på hvilket sätt dessa än komme att ombildas*, blott de fortföre att i samma omfattning som förut tillhandahålla den allmänna rörelsen de rörelsemedel, de förut genom sina egna sedlar och numera genom krediterna hos riksbanken fått till sitt förfogande. I detta syfte gjorde lagen till villkor, att afdelningskontor, som funnits den 1 januari 1896, ej finge utan Konungens

tillstånd indragas, och tydligen i samma syfte införde riksbanken i sina kontrakt med de enskilda bankerna det ytterliga villkor, att aktiebank, hvartill den enskilda banken ombildades, skulle ha minst lika stor grundfond, som denna haft.

Men om detta, såsom jag bestämdt tror, varit lagstiftarens syfte, så har emellertid detta syfte ej ernåtts, i det att stadgandets affattning ej ansetts medgifva vidare åtnjutande af enskild banks förmåner enligt § 41, i händelse banken i stället för att omedelbart ombilda sig till aktiebank *uppgår* i en bestående enskild bank eller aktiebank. Man torde icke misstaga sig, om man påstår, att denna från 1897 års lagtext lånade ofullständiga formulering har sin grund däruti, att man hvarken 1897 eller 1901 i vårt land sett exempel på eller kommit att tänka på någon annan form af enskild banks ombildning. Och den nämnda påföljden af en banks *uppgående* i en redan bestående bank måste förefalla så mycket hårdare, som det svårligen torde kunna betecknas såsom för landets ekonomiska utveckling skadligt, att de många mindre bankerna sammanföras till de färre kapitalstarka institut, samt den stora banken onekligen bättre än den lilla är i stånd att tillfredsställa rörelsens kraf och främja den ekonomiska utvecklingen.

Det synes mig därför vara med billigheten öfverensstämmande, att lagens stadgande utsträcker att omfatta äfven de anförda, nu utslutna fallen. Emot en sådan åtgärd skulle, äfven med erkännande af dess billighet, kunna invändas, att den vinst en bank skulle göra genom att för de återstående sex åren återfå eller bibehålla förmånen af den lägre räntan hos riksbanken, är alltför obetydlig för att motivera en lagändring. Men det är ingalunda räntevinsten, som för bankerna och därmed för den allmänna rörelsen är hufvudsaken, utan själfva det i lag tillförsäkrade åtnjutandet af en till sitt kapitalbelopp afsevärd kredit hos riksbanken, hvilken kredit en bank, som i sig upptager en annan bank, icke utan verklig olägenhet torde kunna på en gång inbetala.»

Öfver förevarande motioner hafva fullmäktige i riksbanken afgifvit infordradt yttrande och däri anført följande:

»Ordalagen såväl i 1897 års banklag som i tillägget af år 1901 till samma lag synas fullmäktige fullt tydliga i det afseende, att, vid upplösning af enskild bank, de förmåner, sådan bank åtnjuter på grund af sin sedelutgifning, för närvarande endast kunna öfverflyttas till det *bankaktiebolag*, hvartill den enskilda banken möjligen *ombildats*. Om enskild bank ombildas till *annan enskild bank*, lära dessa förmåner således

icke af fullmäktige kunna beviljas den nya banken, och om den enskilda banken *uppgår* i en äldre bank, synas förmånerna likaledes vara förverkade.

Motionärerna anse visserligen sannolikt, att lagstiftaren med uttrycket *bankaktiebolag, hvartill enskild bank blifvit ombildad*, icke afsett, att den enskilda banken nödvändigtvis behöfde förvandlas till ett särskildt bankaktiebolag, utan att förmånerna finge bibehållas, på hvilket sätt än enskild bank ombildats. Men då hvarken motiverna till banklagen eller i saken tillkomna andra handlingar i detta afseende lämna någon upplysning, kunna fullmäktige icke finna denna motionärernas uppfattning behörigen styrkt, och för sin del hafva fullmäktige också alltid funnit sig böra tolka lagens bestämmelser efter ordalydelsen. Motionärerna hafva trott sig finna ett stöd för sin uppfattning i det af fullmäktige uppställda villkoret i kontraktet mellan riksbanken och de enskilda bankerna, att bankaktiebolag, hvartill enskild bank ombildats, bör, för att komma i åtnjutande af de ifrågavarande förmånerna, hafva ett inbetaldt aktiekapital minst lika stort som den enskilda bankens grundfond. Berörda villkors upptagande i kontraktet har dock uteslutande berott därpå, att då lagen icke innehöll någon föreskrift i ämnet, och således en enskild bank hade kunnat ombildas till ett bankaktiebolag, hvars inbetalda kapital icke skulle stått i rimligt förhållande till de lån och andra krediter, bolaget ägt hos riksbanken åtnjuta, fullmäktige önskade genom detta villkor bereda riksbanken en viss garanti. Hade fullmäktige tänkt sig att ett förut bestående bankaktiebolag, som möjligen i sig upptagit flere enskilda banker, kunde få bibehållas vid de enskilda bankernas förmåner, hade fullmäktige uppenbarligen fordrat, att bankaktiebolagets kapital motsvarat alla de i bolaget upptagna enskilda bankernas sammanlagda kapital. Och fullmäktige hade sannolikt då också kommit att träffa erforderliga bestämmelser för det fall, att det bankaktiebolag, som på detta sätt kommit i åtnjutande af vissa krediter i riksbanken, möjligen skulle i sin tur upplösas och vilja öfverlåta dessa förmåner till annat bankbolag.

Det framhålles vidare af motionärerna, att ingalunda den genom de förmånligare lånevillkoren uppstående räntevinsten vore det för bankerna väsentliga och det, som borde föranleda till den afsedda lagändringen, utan att det förnämsta skälet vore att söka i fördelen för bankerna af det »i lagen tillförsäkrade åtnjutande af en till sitt kapitalbelopp afsevärd kredit hos riksbanken». Härtill anse sig fullmäktige dock böra anmärka, att den kredit, de enskilda bankerna åtnjuta i vederlag för sedelutgifningsrätten, endast lämnas mot säkerhet, som af

fullmäktige godkännes, och att det icke finnes någon anledning antaga, att icke den bank, som till äfventyrs i sig upptagit en enskild bank, skulle i riksbanken mot samma säkerhet erhålla kredit till samma belopp, ehuru på andra räntevillkor. Endast i det mycket osannolika fall, att ett flertal enskilda banker ungefär samtidigt uppginge i andra bankbolag, skulle det för riksbanken kunna uppstå svårighet att omedelbart lämna dessa bankbolag samma krediter, som de enskilda bankerna åtnjutit, enär lån och kreditiv till enskild bank för dess sedelindragning får inräknas bland de säkerheter, hvarpå riksbankens sedelutgifning grundas, medan andra lån däri icke inbegripas. För fullmäktige synes därför den nu förebragta frågan vara i allt väsentligt en räntefråga.

Från synpunkten af riksbankens säkerhet och affärsrörelse torde hinder icke möta för motionärernas förslag, naturligtvis under förutsättning af en viss pröfningsrätt hos fullmäktige till undvikande af möjliga missbruk. Skulle det befinnas billigt, att i enlighet härmed de förmåner, som blifvit enskild bank beviljade, finge bibehållas huru än banken ombildades, synes dock skäligen icke kunna ifrågasättas, att i de fall, då sammanslagning redan ägt rum med vetskap om att förmånerna komme att upphöra, motsvarande ersättning eller förmåner tillerkändes den bank, hvari den enskilda banken uppgått, ty då värdet af den enskilda bankens tillgångar naturligtvis uppskattats med tagen hänsyn till indragningen af dessa förmåner, komme den andra bankens delägare att göra en oberättigad vinst.

Då, såsom fullmäktige ofvan redan framhållit, de af fullmäktige uppgjorda aftalen med de enskilda bankerna angående dessas sedelindragning, endast afsett sådana fall, då enskild bank ombildas till bankaktiebolag, torde, för den händelse motionärernas förslag bifalles, det böra förbehållas fullmäktige rätt att vidtaga erforderliga ändringar i dessa kontrakt.»

De förmåner, som fullmäktige i riksbanken enligt § 41 riksbankslagen kunna under där angifna förutsättningar bevilja enskild bank eller bankaktiebolag, hvartill enskild bank blifvit ombildad, äro lån, kreditiv och rediskonteringsrätt till hela beloppet af bankens den 1 januari 1901 eller eventuellt den 1 januari 1896 utelöpande sedlar. För lån och kreditiv beräknas ränta, som med 2 procent understiger riksbankens gällande 3 månaders diskonto, dock icke lägre än 2 procent. Rediskon-

tering sker mot diskonto, ej öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande. Beloppet för sålunda medgifna lån, kreditiv och rediskontering skall dock minskas med en åttodel af ursprungliga beloppet hvar och ett af åren 1903—1910.

I likhet med fullmäktige i riksbanken kan utskottet icke ansluta sig till den af motionärerna uttalade uppfattningen, att lagstiftaren, utan att något uttalande därom gjorts, afsett att en enskild bank, som kommit i åtnjutande af omförmälda förmåner, skulle äga att bibehålla dem ej blott för det i lagen angifna fall, att banken ombildades till ett bankaktiebolag, utan äfven om den på annat sätt ombildades, exempelvis genom att uppgå i en annan bank. Något slags billighet eller rättsanspråk synes utskottet i ett fall sådant som detta icke kunna från de enskilda bankernas sida med fog göras gällande gentemot staten, hvars uppoffringar för de enskilda bankerna en gång blifvit fastslagna och ej utan tvingande skäl synas böra ytterligare ökas.

Vidare hafva motionärerna anfört, att hvad som för bankerna och därmed för den allmänna rörelsen skulle genom den ifrågasatta lagändringen hufvudsakligen vinnas, vore »själfva det i lag tillförsäkrade åtnjutandet af en till sitt kapitalbelopp afsevärd kredit hos riksbanken, hvilken kredit en bank, som i sig upptager en annan bank, icke utan verklig olägenhet torde kunna på en gång inbetala». I detta afseende ansluter sig utskottet till hvad fullmäktige härom anfört och finner ej anledning antaga, att riksbankens ledning äfven vid mera kritiska tillfällen i den ekonomiska utvecklingen underlåter att bereda den enskilda bankverksamheten allt det stöd, som erfordras, eller gör därvid behöfliga försträckningar beroende af den omständigheten, att krediten blifvit lagbestämd eller ej.

Motionärerna hafva slutligen antydt, att genom ett bifall till deras förslag skulle främjas en gagnelig sammanslagning af mindre banker till färre kapitalstarka institut. Häremot må erinras, att syftet med ifrågavarande de enskilda bankerna beviljade förmåner ingalunda var att därigenom påskynda sammanslagning af banker. En dylik sammanslagning kommer nog ändå, såsom erfarenheten äfven visar, till stånd i den mån förutsättningar därför förefinnas, och att genom särskilda åtgärder från statens sida söka påskynda dylika sammanslutningar, synes därför så mycket mindre angeläget, som å andra sidan det äfven kan från allmänhetens sida vara i flera afseenden till skada, om sådana sammanslutningar taga allt för stor utsträckning.

Utskottet delar därför den af fullmäktige uttalade uppfattningen, att den nu förebragta frågan är i allt väsentligt en räntefråga. Huru-

vida den vinst, som en bank genom motionärernas förslag skulle göra, vore såsom motionärerna uppgifvit från bankens sida allt för obetydlig för att motivera en lagändring, lämnar utskottet därhän. Enligt hvad för utskottet upplysts, skulle aktiebolaget Göteborgs bank, som nu står i begrepp att i sig upptaga Bohusläns och Hallands enskilda banker, genom den ifrågasatta lagändringen för återstående tid af ej fullt sex år erhålla en räntevinst af omkring 120,000 kronor. I hvarje fall lärer fördelen af ifrågavarande räntevinst, såsom motionärerna äfven medgifva, ej utgöra skäl för en lagändring i angifvet syfte.

Då således enligt utskottets uppfattning nödvändigheten af nu föreslagna lagändring ej blifvit ådagalagd samt densamma i hvarje fall skulle afse förhållanden under en så kort tid som ej fulla 6 år, hemställer utskottet,

att Riksdagen icke må bifalla förevarande af herrar Sebastian Tham och Å. H. Hammarskjöld väckta motioner.

Stockholm den 6 mars 1905.

På sammansatta banko- och lagutskottets vägnar:

F. A. BOSTRÖM.

Reservation

af herrar *F. A. Boström, Axel Gustaf Andersson, Biesèrt och Wijk*, hvilka yttrat:

»I anslutning till hvad motionärerna framhållit finna vi det vara lämpligt, att de förmåner, som enligt § 41 i lagen för Sveriges riksbank kunna tillerkännas bankaktiebolag, hvartill enskild bank ombildats, äfven må kunna åtnjutas af den bank, hvaruti enskild bank uppgått, och att,

då lagens nuvarande lydelse ej synes medgifva en sådan tolkning, bestämmelserna härutinnan böra ändras i angifna riktning. En dylik utvidgning af detta lagstadgandes räckvidd synes oss nämligen vara fullt öfverensstämmande med det därmed afsedda syftet att bereda en mjuk öfvergång vid riksbankens öfvertagande af all sedelutgifning inom landet. Därmed kommer äfven att i afsevärd grad befordras möjligheten för mindre bankinrättningar inom landet att sammansluta sig för att genom mera samlade kapitaltillgångar bättre möta hvarje ords ökade kraf på rörelsemedel. Inom andra länder hafva dylika sammanslagningar af banker allt mera kommit till stånd och att äfven hos oss behof af ökade förlagstillgångar för bankerna uppstått framgår däraf, att de flesta af dem under senare år ökat sina rörelsekapital. I de orter, där sammanslagning af banker sålunda ägt rum, har detta medfört stort gagn för allmänheten genom den stärkta förmågan att tillgodose de ökade lånebehof, som eljest endast med svårighet torde hafva blifvit fyllda. En annan fördel för orterna af fortsatt medgifvande åt en enskild bank, som uppgått i en annan bank, af förmånerna enligt 41 § riksbankslagen är, att banken därigenom nödgas bibehålla befintliga afdelningskontor och därigenom mera omedelbart tillhandahålla hvarje ort dess behof af rörelsemedel.

För banken själf kommer väl nu ifrågasatta ändring att innebära en räntevinst, som dock torde vara allt för ringa för att tillmätas någon betydelse vid bedömande af förevarande fråga. Däremot anse vi vara af afgörande vikt den trygghet, som beredes den enskilda banken därigenom, att den kan med stöd af lagen påräkna kredit hos riksbanken äfven under tid af oro i affärslifvet, då svårigheter kunna uppstå att erhålla lån vare sig inom eller utom landet. Äfven om man med visshet antager, att riksbankens ledning ej skall underlåta att vid sådana tillfällen lämna den enskilda bankverksamheteten allt erforderligt stöd, kunna dock sådana förhållanden tänkas uppstå, att riksbanken i första hand måste tillgodose lånebehofven för de banker, som kunna åberopa aftal enligt 41 § riksbankslagen.

Då således en enskild bank, hvilken vill bereda sig de fördelar, en sammanslutning med en annan bank kan medföra, härigenom enligt gällande lag kommer i sämre ställning till riksbanken än den bank, som ombildar sig till aktiebolag, och för en dylik skillnad, enligt vår uppfattning, några sakliga skäl ej kunna åberopas, förorda vi för vår del bifall till ifrågavarande motioner. Att härvid från delaktighet uti de med motionerna åsyftade förmåner undantaga de banker, som redan

genom sammanslagning i sig upptagit förut sedelutgifvande banker, synes oss ej vara rättvist.

Såsom fullmäktige i riksbanken framhållit, hafva de af fullmäktige uppgjorda aftalen med de enskilda bankerna angående dessas sedelindragning endast afsett sådana fall, då enskild bank ombildas till bankaktiebolag. Bifalles motionärernas förslag, kan det ej ske under annan förutsättning än att beträffande bank, som vill använda sig af den genom lagändringen åsyftade förmånen, fullmäktige förbehållas rätt att vidtaga erforderliga ändringar i de uppgjorda kontrakten, som eljest fortfarande måste lända till efterrättelse.

På grund af det anförda tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen må för sin del besluta, att § 41 af lagen om Sveriges riksbank den 12 maj 1897, sådan samma § lyder enligt lag af den 3 maj 1901, må er- hålla följande ändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

§ 41.

Jämlikt lagen med vissa be- stämmelser om Riksbankens sedel- utgifningsrätt, så ock angående fo- rum för Riksbanken, äga enskilda banker att intill utgången af år 1903 utgifva egna sedlar, och är Riksbanken pliktig att åt dessa banker inrymma de förmåner, som här nedan omförmälas.

Från början af år 1899 till ut- gången af år 1903 äger enskild bank, som, efter minst tre måna- der förut hos chefen för finansde- partementet därom gjord anmälan, afstått från sin rätt att utgifva egna sedlar samt icke indragit något af sina den 1 januari 1896, befintliga afdelningskontor, att hos Riksban- ken dels mot säkerhet, som af dess

Föreslagen lydelse:

§ 41.

Jämlikt lagen med vissa be- stämmelser om Riksbankens sedel- utgifningsrätt, så ock angående fo- rum för Riksbanken, äga enskilda banker att intill utgången af år 1903 utgifva egna sedlar, och är Riksbanken pliktig att åt dessa banker inrymma de förmåner, som här nedan omförmälas.

Från början af år 1899 till ut- gången af år 1903 äger enskild bank, som, efter minst tre måna- der förut hos chefen för finansde- partementet därom gjord anmälan, afstått från sin rätt att utgifva egna sedlar samt icke indragit något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, att hos Riksban- ken dels mot säkerhet, som af dess

Nuvarande lydelse:

fullmäktige godkännes, begagna kassakreditiv till hälften af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar vid sistnämnda tidpunkt uppgingo, utan erläggande af kreditivafgift och mot ränta, två procent lägre än gällande tre månaders växeldiskonto, dock ej under två för hundra om året, dels likaledes till hälften af nyssberörda belopp i riksbanken rediskontera växlar, som af fullmäktige godkännas, mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande.

Då sådan anmälan, som ofvan är nämnd, inkommit till chefen för finansdepartementet, skola fullmäktige i riksbanken ofördröjligen därom underrättas.

Från början af år 1904 till utgången af år 1908 äger enskild bank, som icke indragit något af ofvanberörda afdelningskontor, att intill fyratio procent af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar den 1 januari 1896 uppgingo, åtnjuta rediskonteringsförmån på de villkor, som ofvan äro omförmälda.

Har enskild bank, när, enligt hvad nu är sagdt, kreditiv- eller rediskonteringsrätt eljest skulle för densamma inträda, indragit eller indrager den därefter något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, beror det af Konungen att, med fästadt afseende å det eller de indragna kontorens omfång

Föreslagen lydelse:

fullmäktige godkännes, begagna kassakreditiv till hälften af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar vid sistnämnda tidpunkt uppgingo, utan erläggande af kreditivafgift och mot ränta, två procent lägre än gällande tre månaders växeldiskonto, dock ej under två för hundra om året, dels likaledes till hälften af nyssberörda belopp i riksbanken rediskontera växlar, som af fullmäktige godkännas, mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande.

Då sådan anmälan, som ofvan är nämnd, inkommit till chefen för finansdepartementet, skola fullmäktige i riksbanken ofördröjligen därom underrättas.

Från början af år 1904 till utgången af år 1908 äger enskild bank, som icke indragit något af ofvanberörda afdelningskontor, att intill fyratio procent af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar den 1 januari 1896 uppgingo, åtnjuta rediskonteringsförmån på de villkor, som ofvan äro omförmälda.

Har enskild bank, när, enligt hvad nu är sagdt, kreditiv- eller rediskonteringsrätt eljest skulle för densamma inträda, indragit eller indrager den därefter något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, beror det af Konungen att, med fästadt afseende å det eller de indragna kontorens omfång

Nuvarande lydelse:

och betydelse för den allmänna rörelsen, bestämma, huruvida den sålunda skedda indragningen må föranleda, att kreditiv- eller rediskonteringsbeloppet nedsättes eller att banken uteslutes från all rätt till kreditiv eller rediskontering.

Den rätt till kassakreditiv och till rediskontering, hvarom här ofvan förmäles, bibehålles äfven, där enskild bank blifvit ombildad till bankaktiebolag.

Föreslagen lydelse:

och betydelse för den allmänna rörelsen, bestämma, huruvida den sålunda skedda indragningen må föranleda, att kreditiv- eller rediskonteringsbeloppet nedsättes eller att banken uteslutes från all rätt till kreditiv eller rediskontering.

Den rätt till kassakreditiv och till rediskontering, hvarom här ofvan förmäles, bibehålles äfven, där enskild bank blifvit ombildad till bankaktiebolag.

I stället för enskild bank ofvan tillförsäkrade förmåner må fullmäktige i riksbanken äga rätt att till enskild bank, som, enligt med fullmäktige träffadt aftal om tiden och villkoren för upphörande af dess sedelutgifning, före 1903 års utgång afstått från sin sedelutgifts rätt och icke indragit eller, utan därtill af Kungl. Maj:t efter fullmäktiges hörande lämnadt tillstånd, under aftalstiden indrager något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, mot säkerhet, som af fullmäktige godkännes, bevilja dels lån intill sextiofem procent och dels kassakreditiv intill tio procent af det belopp, hvartill den enskilda bankens utelöpande sedlar den 1 januari 1901 uppgingo, med rätt för den enskilda banken att vara befriad från erläggande af kreditiv-

I stället för enskild bank ofvan tillförsäkrade förmåner må fullmäktige i riksbanken äga rätt att till enskild bank, som, enligt med fullmäktige träffadt aftal om tiden och villkoren för upphörande af dess sedelutgifning, före 1903 års utgång afstått från sin sedelutgifts rätt och icke indragit eller, utan därtill af Kungl. Maj:t efter fullmäktiges hörande lämnadt tillstånd, under aftalstiden indrager något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, mot säkerhet, som af fullmäktige godkännes, bevilja dels lån intill sextiofem procent och dels kassakreditiv intill tio procent af det belopp, hvartill den enskilda bankens utelöpande sedlar den 1 januari 1901 uppgingo, med rätt för den enskilda banken att vara befriad från erläggande af kreditiv-

Nuvarande lydelse:

afgift, men med skyldighet att såväl å lån som å kassakreditiv gälda ränta, två procent lägre än riksbankens gällande tre månaders diskonto, dock icke lägre än två procent; skolande från och med år 1903 årligen före december månads utgång såväl lån som kassakreditiv minskas med en åttendedel af det ursprungliga beloppet. Fullmäktige äga jämväl att genom sådant aftal, som ofvan sägs, medgifva enskild bank rediskonteringsrätt i riksbanken af växlar, som af fullmäktige godkännas, intill tjugufem procent af den enskilda bankens den 1 januari 1901 utelöpande sedelbelopp och mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande; skolande jämväl denna rediskonteringsrätt från och med utgången af år 1903 årligen minskas med en åttendedel af det ursprungliga beloppet. Vid de förmåner, som sålunda medgifvas enskild bank, må bankaktiebolag, hvar till enskild bank blifvit ombildad, bibehållas. Därjämte äga fullmäktige rätt att med bankaktiebolag, hvartill enskild sedelutgifvande bank före den 1 januari 1901 ombildats, träffa aftal om nyssnämnda förmåner, dock beräknade efter samma banks den 1 januari 1896 utelöpande sedelbelopp.

Då enskild bank genom aftal med fullmäktige i riksbanken för-

Föreslagen lydelse:

afgift, men med skyldighet att såväl å lån som å kassakreditiv gälda ränta, två procent lägre än riksbankens gällande tre månaders diskonto, dock icke lägre än två procent; skolande från och med år 1903 årligen före december månads utgång såväl lån som kassakreditiv minskas med en åttendedel af det ursprungliga beloppet. Fullmäktige äga jämväl att genom sådant aftal, som ofvan sägs, medgifva enskild bank rediskonteringsrätt i riksbanken af växlar, som af fullmäktige godkännas, intill tjugufem procent af den enskilda bankens den 1 januari 1901 utelöpande sedelbelopp och mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande; skolande jämväl denna rediskonteringsrätt från och med utgången af år 1903 årligen minskas med en åttendedel af det ursprungliga beloppet. Vid de förmåner, som sålunda medgifvas enskild bank, må bankaktiebolag, hvar till enskild bank blifvit ombildad, *äfvensom bank, hvaruti enskild bank uppgått*, bibehållas. Därjämte äga fullmäktige rätt att med bankaktiebolag, hvartill enskild sedelutgifvande bank före den 1 januari 1901 ombildats, träffa aftal om nyssnämnda förmåner, dock beräknade efter samma banks den 1 januari 1896 utelöpande sedelbelopp.

Då enskild bank genom aftal med fullmäktige i riksbanken för-

Nuvarande lydelse:

bundit sig att å viss tid afstå från sin sedelutgifningsrätt, skall chefen för finansdepartementet därom af fullmäktige ofördröjligen under rättas.

Föreslagen lydelse:

bundit sig att å viss tid afstå från sin sedelutgifningsrätt, skall chefen för finansdepartementet därom af fullmäktige ofördröjligen under rättas.
